

DEUTERONÓMIO

(Wenaxarü naxümatü ga Tupanaarü mugü)

Moichéarü ore ga Iraétanüxügumaxä
nüxü yaxuxü

1 ¹Rü ñaagü nixí ga yema ore ga
Moiché nüxü ixuxü namaxä ga
guxüma ga Iraétanüxügü ga yexguma
Arabáaru chianexüwa nayexmagüga
natü ga Yudáüarü éstewa ga Súxaru
toxmäxtawa. Rü yema Arabáaru
chianexü rü Paráü rü Topére rü Labáü rü
Acherú rü Dichaáaru ngäxüwa nayexma.
.....

³⁻⁴Rü 40 ga taunecü marü nangupetü
ga maxpúne ga Oréx i Chinaígu
äägacüwa nax ínachoxüxü ga yema
Iraétanüxügü. Rü Moiché rü marü nüxü
narüporamae ga guma
Amoréutanüxügüarü äëxgacü ga Seú ga
Ebóügu áchiücü rü guma Bacháüarü
äëxgacü ga Ox ga Atarúgu áchiücü ga
Edréanewa. Rü yexguma norü 40 ga
taunecüwa nanguxgu ga norü 11 ga
tauemacüarü ügügu, rü yexguma nixí ga
Moiché Iraétanüxügumaxä nüxü yaxuxü
ga guxüma ga yema ore ga Tupana
namaxä nüxü ixuxü naxcäx ga yema
natanüxügü.
.....

Yema 12 ga ngugütaetenüxügü
rü inaxíächi

¹⁹Rü nüma ga Moiché rü ñanagürü:
—Yexguma Oréxwa ítachoxügu, rü
guma maxpúnegü ga Amoréutanüxügü
nagu áchiügünewaama taxí, yerü
yemaacü nixí ga törü Cori ya Tupana ga
nanaxwaxexü. Rü nagu taxí ga yema
nachica ga chianexü ga äüçümaxü ga
pema marü nüxü pedauxü, rü ñuxmata
nawa tangugü ga Cadé-banéa. ²⁰Rü
yéma nixí ga pemaxä nüxü chixuxü rü
ñachaxü: “Rü marü nawa tangugü i ñaa
Amoréutanüxügü nawa ngëxmagüxü i
máxpüxanexü i Cori ya törü Tupana
tüxna áxü. ²¹Rü nüma ya Cori ya törü
Tupana ixicü, rü marü pexna nanaxä i
ñaa naane. iRü éciü nawa pexí rü nagu
pexachiügü ngëma Cori ya perü
oxigüarü Tupana nüxü ixuxürüxü! iRü
taxü i pemuüexü, rü bai tá
ípeyachaxächitanüxü!” ñacharügü.
²²Natüri ga pema rü choxna peyacagü
rü ñapegürügü: “¿Tau éxna inamexü i
ñuxre i tamüciügü i nüxíra ngëma íxü
nax yangugüaneäxüçax i ngëma naane
rü ñuxuchi taxcäx nawoeguxü nax

tamaxā nüxū yaxugüxūcax rü ngexürüüxū i namagu tá ixixū rü ngexnerüüxune ya ïanegügu tá tachocuxū?” ñaperügögü. ²³Rü yema pema chomaxā nüxū pixuxū rü chauxcax rü name. Rü yemacax petanüwa chanade ga 12 ga yatügü. Rü wüxi tücumüwachigü nüxū chaxuneta ga wüxi. ²⁴Rü yema yatügü rü inaxiāchi rü ínamaxpüanexüwaama naxí rü Ecúarü ngatewa nangugü rü meama nagu nixiägütanü ga yema naane. ²⁵Rü yemawena rü yema naanecüäx ga nanetüarü o tanabuxgü rü taxcax nua nanangegü, rü tamaxā nüxū nixugü rü ñanagürögü: “Rü ngëma naane i törü Cori ya Tupana tüxna äxü, rü mexechixü nixí”, ñanagürögü. ²⁶Natürü ga pema rü tama yéma peñixchaü rü tama naga pexinüe ga yema törü Cori ya Tupana pemaxā nüxū ixuxü. ²⁷Rü pechiügüwa rü naxcac pidexagü rü ñaperügögü: “Nüma ya Cori rü tama aixcuma tüxü nangechaü, rü tüxü ínagaxü ga Equítuanewa nax Amoréutanüxügüna tüxü yamugüxūcax nax tüxü nadaiixüçax”, ñaperügögü. ²⁸Rü ñaperügögü ta: “Rü ñuxma érü ngexta tá taxí? Rü tatanüxügü rü nüxü nixugüga rü ngëma nax nangemaxü i duüxügü i tüxü rüporamaegüxü rü tüxü rümáchanemaegüxü, rü nangexmaxü ya ïanegü ya itaxüne ya imáchanearü poxeguäxgüne, rü nüxü nadaugüxü ga Anáxtanüxü ga imáchanexüchixü. Rü guxüma ga yema nixí ga toxü íyaxoetanüächixéexü”, ñaperügögü. ²⁹Rü yexguma ga choma rü pexü changäxü rü ñachagürü: “¡Taxü i pexoégaäegüxü rü nüxü pemuuexü!

³⁰Rü yimá törü Cori ya Tupana rü tá pepexegu nixü, rü nüma rü tá namaxä nügü nadai erü pexcax nanu yema Equítuanewa pexü naxütanügurüxü. ³¹Rü yexguma nachica ga chianexüwa pichopetüxgu rü nüma ga perü Cori ya Tupana rü ñoma wüxi i papá naxacüxe nügüchacüüga tüxü igaxürüxü meama pexü nigagü rü ñuxmata ñaa nachicawa pengü”, ñachagürü. ³²Rü woo yemaacü pexü nayagagüxü, natürü ga pema rü tama nagu peyaxögü. ³³Rü nüma nixí ga pemaxā inacuáxü rü pepexegu yaxüxü nax nüxü naxunetaxüçax ga nachica ga nagu tá pipegiütanüxü. Rü yexguma chütacü ipexüxgu rü üxüemamaxä pexü nüxü nacuqxexë ga nama ga nagu tá peñixü, rü ngunecü rü wüxi ga caixanexümaxä pexü nüxü nacuqxexë.

Cori ya Tupana rü Iraétanüxügümaxä nanu

³⁴Rü yexguma nüxü naxinüga ga Cori ya Tupana ga chixri nachiga nax pidexagüxü, rü poraäcü nanu, rü ñaa ore pemaxä naxuegu: ³⁵“Rü bai i wüxi i ñaa duüxügü i chixecümagüxü rü tá nüxü nadaugü i ngëma naane i mexü ga norü oxigümaxä nüxü chixuxü. ³⁶Natürü ya Caréx ya Yefúne nanexica tá nixí ya nüxü daucü, rü nüxna rü nanegüna tá nixí i chanaxäxü i ngëma naane ga marü nawa nangaxü, yerü nüma rü aixcuma mea chauga naxinü”, ñanagürü ga Tupana. ³⁷Rü pegagu nixí ga Cori ya Tupana ga chomaxā nanuxü rü ñaxü choxü: “Woo i cuma rü taxütáma nawa cungu i ngëma naane. ³⁸Rü cuchicüxü tá ngëma nangu ya

yimá curü ngüxéēruxü ya Yochué ya Núú nane. iRü nüxü nangúchaūxexë erü núma tá nixí i Iraétanüxügüna naxāāxü i ngëma naane!” ñanagürü ga Cori ya Tupana.

.....

Ngëma mu i guxüétüwa ngëmaxü

6 ¹Rü ñanagürü ga Moiché: —Núma ga Cori ya Tupana rü choxü namu nax pexü changúexéexüçax i ñaa mugü nax nagu pexixüçax nawa i ngëma naane i tá pexna naxāxü. ²Rü ngëmaäcü i pema rü penegü rü petaagü rü tá aixcüma nüxü pengechaü ya perü Cori ya Tupana, rü tá peyanguxéexë i ngëma norü ore ñuxmatáta peyuemare. Rü ngëmaäcü ya Tupana rü tá poraäcü pexü nariungüxéexë rü tá nanamaxéexë i perü maxü i ngëma naanewa. ³Rü ngëmacax, Pa Iraétanüxügüx, rü name nixí i mea nagu pemaxë i ngëma mugü. Erü ngëguma mea nagu pemaxëgu rü tá mexü pexü nangupetü, rü tá pimu nawa i ngëma naane i ngextá nabügü i mexü rü ñoma léche rü ira taguma ítaxuxüwa yema Cori ya Tupana perü oxigümaxä nüxü ixuxürüxü. ⁴iRü dúcax, iperüxñüe, Pa Iraétanüxügüx! Rü núma ya Cori ya tóru Tupana rü nüxicatama nixí i Cori yixixü. ⁵iRü nüxü pengechaxügü ya perü Tupana i guxüne ya perü maxünemaxä, rü guxü i peaxémaxä, rü guxü i perü poramaxä! ⁶iRü pegüüxégu namaxä penguxü i guxüma i ñaa ore i ñuxma pemaxä nüxü chixuxü! ⁷iRü guxügutáma namaxä penangüexéexë i pexacigü! Rü nachigagu tá namaxä pidexagi i pepatagüwa rü ngextá ípexixüwa, rü

ngëguma pepeechaügu rü ngëguma íperüdagügu. ⁸Rü ngëma nax tama nüxü iperüngümaexüçax i ñaa mugü irü pegümexëwa rü pegücatüwa peyangaxcuchix nax ngëxma peyangexüçax perü cuqxrxü! ⁹iRü ēcü pepataarü caxtagügu rü peaxpatagu penawúmatü i ngëma mugü!

.....

¹⁴iRü taxütáma nawe perüxí i ngëma togü i duüxügü i pexna ngaicamagüxüarü tupanagü! ¹⁵Erü yimá perü Cori ya Tupana rü nüxü pechuxu rü ngüriüächi pemaxä nanuxgu rü noxtacüma pexü nadai rü pexü nayarüoxéexë. ¹⁶Rü tama name nax nüxü peixü i perü Cori ya Tupana ga yexguma nachica i Máchawa nüxü peixügurüxü. ¹⁷iRü aixcüma mea nagu pemaxë i ngëma Cori ya perü Tupanaarü mugü rü norü ucuxëgü ga pemaxä nüxü yaxuxü! ¹⁸iRü penaxü i ngëma mexü i Cori ya Tupana namaxä taaxéexü nax ngëmaäcü mea pexü nangupetüxüçax rü aixcüma penayaxuxüçax i ngëma mexü i naane ga perü oxigümaxä nüxü yaxuxü! ¹⁹Rü ngëmaäcü ya Cori ya Tupana rü yema pemaxä nüxü yaxuxürüxü rü tá nayabuxmüxéexë i guxüma i perü uanügü i ngëma naanewa ngëxmagüxü. ²⁰⁻²¹Rü ngëguma wüxi i ngunexü pexacigü pexna caxgux rü ñagügu: “¿Taxacüchiga nixí i ñaa mugü rü ñaa ucuxëgü i tamaxä nüxü yaxuxü ya tóru Cori ya Tupana?” ñagügu, rü pema rü tá penangäxü rü ñapegürügü tá: “Toma ga nüxcüma rü äëxgacü ga Equítuanecüäx ga Faraóümexëwa tayexmagü. Natürü ga núma ya tóru Cori ya Tupana rü

norü poramaxā toxū ínanguxūxēxē.
22Rü toma rü nüxū tadau ga yema
 āñucumaxū ga Tupana norü poramaxā
 Equítuanewa tixū napexewa ga Faraoñ
 rü guxūma ga norü duúxūgū. **23**Natürü
 ga toma rü toxū ínagaxū ga yema
 Equítuanewa, rü mea toxū nigagi
 ñuxmata yema naane ga törü
 oxigümaxā nüxū yaxuxūwa toxū
 nangugüixēxē. **24**Rü ñuxuchi ga nüma ya
 Cori ya Tupana rü toxū namu nax mea
 tayanguxēexū i guxūma i ñaa norü
 mugü rü nüxū ticuqxüügxüçax nax
 mea tixū naxüpetüxüçax rü nüma tixū
 namaxēexēçax ñuxmata ñoma i
 ngunexūwa nangu. **25**Rü ngēmacax i
 yixema i ñuxma rü name nixi törü Cori
 ya Tupanapexewa mea yanguxēexū i
 ngēma norü mugü, yema tomaxā nüxū
 yaxuxürükü”, ñapegürükü tá
 —ñanagürü ga Moiché.

Tupana rü nüxna nachogü
 nax tama Canaáñanecüägxüarü
 tupananetachicünxägxüwe
 naxixü ga Iraétanüxüggü

7 **1**Rü ñanagürü ga Moiché: —Rü
 nüma ya Cori ya perü Tupana rü tā
 pexü nachocuxēxē nawa i ngēma naane
 i tá pexrü ixixü. Rü pepexewa tá
 ínanawoxü i ngēma duúxügü i **7** i
 natücumügü i pexü rüsumaegüxü rü
 pexü rüporamaegüxü i Itítatanüxügü, rü
 Yerguechéutanüxügü, rü
 Amoréutanüxügü, rü Canaáñutanüxügü,
 rü Ferechéutanüxügü, rü Ebéutanüxügü
 rü Yebuchéutanüxügü. **2**Rü ngēguma
 Cori ya perü Tupana pexmexgu
 nayixēegü i ngēma natücumügü i
 duúxügü, rü ngēguma pema rü marü

nüxü perüporamaegügu irü noxtacüma
 tá penadai rü taxütáma taxacümamax
 pexü narüngüxmüexēxē rü bai tá i pexü
 nax nangechaütümütxügüxü! **3**Rü
 ngēgumarixü tá ta irü taxütáma
 namaxā pixäxmägxü i ngēma norü
 ngexügü, rü bai tá i penegü rü
 naxacügümamaxä peyaxüxmägxüxü rü
 pexacügü rü nanegümamaxä
 peyaxütegüxü! **4**Erü ngēguma tá
 ngēmaäcü penaxügxu rü nümagü i
 ngēmacüäx rü tá penegüxü rü
 pexacügüxü Cori ya Tupanana
 nixigachixēxē. Rü ngēmaäcü tá tomare i
 tupanaxü nicuqxüügxü, rü ngēmacax tá
 poraäcü pemaxā nanu ya Cori ya
 Tupana, rü noxtacüma tá pexü nadai, rü
 ngēxma tá ipeyarüxo. **5**Rü ngēmacax tá
 penaxwaxe i noxtacüma nagu pepögüe i
 ngēma nachicagü i ngextá ngēma
 duúxügü norü tupanagüçax naxünnagü
 nawa ínaguxü. Rü ngēgumarixü tá ta
 nagu pepögüe ya yimá norü nutagü rü
 naigü i namaxā natupanaägxüxü. Rü tá
 ípenagu i norü tupanachicünxägxü. **6**Erü
 pema rü wüxi i duúxügü i woetama
 Tupanacax ixígüxe pixígü. Rü
 nümatama ya Tupana rü guxūma i
 nachixüanecüägxütanüwa pexü
 naxuneta nax noxrütama i duúxügü
 pixígüçax —ñanagürü ga Moiché.

Moiché nanaxucuxë i Iraétanüxüggü

8 **1**Rü ñanagürü ga Moiché: —iEcü
 nagu pexi i ngēma mugü i ñuxma
 pexna chaxäxü nax namaxüçax i perü
 maxü rü pimuxüçax, rü ngēmaäcü
 penayaxuxüçax i ngēma naane ga perü
 oxigümaxā nüxü yaxuxü ga Tupana!

²iRü nüxna pecuqxächie ga ñuxäcü Cori ya Tupana pexna nadauxü ga namawa ga yexguma 40 ga taunecü yema nachica ga chianexü ga taxúema íxäpataxügu pexixgu! Rü yéma nixi ga pexü naxâneexëexü rü pexü naxüxü nax yemaacü nüxü nacuáxüçax ga taxacügu perüxiñüexü rü tá aixcüma peyanguxëexü i norü mugü. ³Rü woo ngúxü pexü ningexëxü rü taiya pingegü, natürü ga yixcüama rü nüma ga Tupana rü daxüciäx ga paü ga manámaxä pexü nachibüexëxü woo i pema rü perü oxigü rü nüxcüma rü taguma nüxü pedauxü ga yema. Natürü yemawa pexü nüxü nadauxëxü rü tama ñanaxica nixi i namaxëexü i wüxi i duüxü, natürü ngëma ore i Tupanaqwa íxüxiñü nixi i aixcüma namaxëexü. ⁴Rü guxcüma ga guma 40 ga taunecügu rü tama pengauechiru rü bai ga nax perüchaecutüxü. ⁵iRü nüxna pecuqxächie rü yimá perü Cori ya Tupana rü pexü inayaruwexächitanüxëxë ñoma wüxi i papä nanexü inayaruwexächixëexüriñü! ⁶iEäcü mea naga pexinüe i ngëma norü mugü ya yimá Cori ya Tupana, rü nüxü picuqxüxügü rü mea nagu pexi i ngëma nguxëetae i pexna naxäxü! ⁷Erü nüma ya Cori ya Tupana rü wüxi i naane i mexüwa tá pexü nagagü i ngextá namu i natüxacügu, rü puchugü, rü bairawegü i maxpünearü doxraewa ichuxchugüxü. ⁸Rü ngëma naanewa rü nangema i trígu, rü chebáda, rü úba, rü iguéra, rü boxra, rü oríbu rü ira. ⁹Rü ngëma nachixüanewa rü taxütáma pexoëgaäxëgü naxçax i perü ñona, rü taxütáma pexü nataxu. Rü norü

maxpünegüwa rü namu i fiérumü rü cobre. ¹⁰Natürü ngëgxuma pechibüeguena rü pengäxpütiwegü, rü name nax nüxü picuqxüxü i Cori ya Tupana naxçax i ngëma mexü i naane i pexna naxäxü. ¹¹iRü pegüna pedaugü nax tama nüxü perüngümaexüçax ya perü Cori ya Tupana! iRü taxü i nüxü perüxoexü i ngëma norü mugü rü norü ucuxëgü i nüxma pexna chaxäxü! —ñanagürü ga Moiché.

.....

Tupana rü mexü namaxä
naxuegu i Iraétanüxügü

11 ¹³⁻¹⁴Rü ñanagürü ga Moiché: —Ngëgxuma tá pema mea peyanguxëexgu i ñaa mugü i ñoma i ngunexügu pexna chaxäxü, rü ngëgxuma aixcüma nüxü pengechaügügu ya Cori ya perü Tupana, rü ngëgxuma nüxü picuqxüxügü guxüne ya perü maxüñemaxä, rü guxü i peäxëmaxä, rü ngëgxuma i nüma ya Tupana rü tá ípettoexügu nanapuxëxë rü ngexwacax yaxoxgu i penetü rü tá wena nanapuxëxë nax mea pexü nayaxüçax rü yaxoxüçax, rü pexü nangemaxüçax i perü trígu, rü perü úbachixü, rü perü chíxü. ¹⁵Rü ngëgxumarüxü tá ta ya Cori ya Tupana rü nanaxügüxëxë ya maxëgü perü wocagüçax. Rü ngëmaäcü tá nimu rü tagutáma pengewemü. ¹⁶Natürü name nixi i pexüägü nax tama texé Tupanana pexü ixígachixëexü nax tomare i tupanaxü picuqxüxügüxüçax, rü napexe pecaxápüxügüxüçax. ¹⁷Erü ngëgxuma tá ngëmaäcü penaxüxgux, rü Cori ya Tupana tá pemaxä nanu rü

taxütáma pexcax nanapuxéx. Rü ngëma naane rü taxuxütáma nawa narüxü, rü pema rü tá paxaxüchi nagu peyue i ngëma naane i mexü i pexna naxäxü.¹⁸iRü pegüäxëgu namaxä penguxü i ñaa ore, rü nagu perüxiñüeeca! iRü pegüchacüüwa, rü pegücatüwa peyangaxcuchix i ngëma mugü nax ngëmaäcü tama nüxü iperüngümaexüçax!¹⁹iRü ñaa oremaxä penangúexëx i pexaciüg, rü nachigagu namaxä pidexagü i pepatawa, rü namagüwa, rü ngëxguma pepeechaügu rü íperüdagügu! —ñanagürü ga Moiché.

.....

Moiché rü Iraétanüxügüxü naxucuxë
nax tama ngëma togü i
duüxügücümagu naxixüçax

18 ⁹Rü ñanagürü ga Moiché:
—Ngëxguma marü nagu
pehocuxgux i ngëma nachixüane i perü
Cori ya Tupana tá pexna äxü, rü tama
name i naxcax pedauxütae i ngëma
nacümagü i chixexü i ngëma duüxügü.
¹⁰Rü tama name i texé i petanüwa rü
tümanexü itamu nax ngëma
duüxügüarü tupanacax tayaguxü, rü bai
i naxcax tangúxü i ngëma nawa nüxü
nacuáxü i ngëma ëxüguxü, rü bai tá i
tüxü nangúchaüxü nax nüxü tacuáxü i
ngëma yixciura ngupetüxü, rü bai tá i
naxcax tangúxü nax tayuüxü.¹¹Rü tama
name i naxcax tangux nax duëxegüxü
tatoöexü, rü bai i naxütawa taxü nax
nüxna tayacaxüçax i ngëmawa yuüexü
nax ëxüguxüxü nacuáxü, rü bai tá i
nüxna tayaca i ngëma naäxëgümäxä
puracüexü, rü bai i nüxna tayaca i
ngëma yuetaäxëcax ngëmagüxü.¹²Erü

ya Tupana rü tama namaxä nataäxë i
ngëma duüxügü i ngëma nacümagü
maxëxü. Rü ngëmacax nixi ya Cori ya
perü Tupana i pepexewa tá ínawoxüäxü
i ngëma nachixüanecüäxgü, erü nümagü
rü ngëma nacüma i chixexügü nixi i
namaxëxü.¹³Rü ngëmacax i pemax rü
name nixi i aixcüma mea naga pexñüe
ya Cori ya perü Tupana.¹⁴Erü ngëma
duüxügü i tá ípewoxüxü nawa i ngëma
naane rü naga naxñüe i ngëma
iyütxü, natürü i pema rü tama pexü
nanaxwaxe ya perü Tupana nax ngëma
nacümagu pexixü —ñanagürü ga
Moiché.

Orearü uruxü i Moichewena
tá ingucuchixü

¹⁵Rü ñanagürü ta ga Moiché: —Nüma
ya Cori ya perü Tupana rü tá petanüwa
nanangoxëx i wüxi ya chauxruxü
orearü uruxü, rü pema rü name nixi i
naga pexñüe.¹⁶Rü yema nixi ga Cori
ya Tupanana naxcax pecaxü ga
maxpüne ga Oréxwa ga yema ngunexü
ga guxäma ga pemax nagu yéma
pengutaquexegüxü rü ñapegugüxü:
“Tama tanaxwaxe i wena nüxü taxinüe i
naga ya Cori ya törü Tupana, rü bai i
nüxü tadauxchaüxü ya daa üxü nax
tama tayueväçax”, ñaperügugü.¹⁷Rü
yexguma ga Cori ya Tupana rü
ñanagürü: “Choxü rü marü name i
ngëma nüxü pixuxü.¹⁸Rü choma rü tá
ngëma Iraétanüxütanüwa chanangoxëx
ya wüxi ya curuxü orearü uruxü. Rü
nüma rü wüxi ya natanüxü ixíxcü tá
nixi. Rü nüma rü tá mea duüxügümäxä
nüxü nixu i ngëma choma namaxä nüxü
chixuxü, rü tá namaxä nüxü nixu i

ngēma choma chanamuxū. ¹⁹Rü guxāma ya yíxema tama nüxū irüxñiexē ya yimá orearü uruxū chauégagu nüxū ixuxū, rü choma rü tá tükna chaca rü taxacücx tamaitaxinüxū”, ñanagürü choxū ga Cori ya Tupana —ñanagürü ga Moiché.

.....

**Tupana rü Iraétanüxügümamax
inaxuneta rü tá nüxū narüngüxéx
ega naga naxinüegu**

30 ¹Rü ñanagürü ga Moiché: —Ngēguma tá pexcax ínanguxgux i guxūma i ngēma nüxma pemaxā nüxū chixuxū i Tupanaarü ngüxéex rü ngēgumartüxū ta i norü poxcu, rü ngēguma ngēma perü chixexügagu Cori ya perü Tupana rü togü i nachixüanegu pexü nawoonegu, rü ngēma tá nixī i nüxna pecuqaxachiexū i ñaa ore i nüuxma pemaxā nüxū chixuxū. ²⁻³Natürü ngēguma nüxma pemaxā nüxū chixuxürüxū aixcüma naxcax pewoeguxgux ya Cori ya Tupana, rü aixcüma naga pexinüegu i guxüne ya perü maxñemaxā rü guxū i peñexemaxā i pema rü pexacügū, rü ngēguma i nüma ya Cori ya perü Tupana rü tá inanaxoxéxē i ngēma poxcu i nagu pemaxā naxinüxū, rü tá nüxū pengechaütümüxū. Rü pexü tá nadé nawa i ngēma nachixüanegu ga nagu pexü nawoonelexū nax wena wüxiwa pengexmagüxücx. ⁴Rü woo ngēma petanüxügū i yáanegu woonexü, rü nüma ya perü Cori ya Tupana rü tá ngēxma naxcax nayadau rü tá nanawoeguxéxē. ⁵Rü nüma ya Cori rü tá wena pexü nawoeguxéxē naxcax i

ngēma naane ga perü oxigü nawa yexmagüxū. Rü pema rü tá wena nawa pengexmagü rü nüma ya Tupana rü tá pexü narüngüxéex, rü tá pexü nimuxexē perü oxigüarü yexera. ⁶Rü nüma ya perü Cori ya Tupana rü peñexewa rü petaagüxéwá tá nayanaxoxéxē i ngēma perü chixexū nax ngēmaäcü aixcüma nüxū pengechaütümüxū perü maxñemaxā rü peñexemaxā nax wenaxarü perü naanewa pemaxexücx.

¹⁹Rü ñoma i ngunexügu rü Tupanapexewa rü duñxügüpexewa rü pexna chaca nax pematama nüxū pixunetaxücx i ćngexürrüxū tá yixixū i penaxwaxexü, rü ngēma maxü rü ẽxna ngēma yu? ²⁰Rü ngēma Tupanaarü ngüxéex rü ẽxna norü poxcu? i ēcü penayaxu i maxü nax pema rü petaagü rü ta namaxexücx! ²¹i ēcü nüxū pengechaxü ya Cori ya perü Tupana, rü naga pexinüe, rü aixcüma peyanguxéxē i ngēma pexü namuxū! Erü nüma nixī i pexna naxaäxū i perü maxü rü namuxéexü i perü ngunexügu nawa i ngēma naane ga törü oxigü ga Abraäü rü Ichaá rü Acóbumaxā naxueguxū —ñanagürü ga Moiché.

.....

**Moiché rü Yochuéxü naxuneta nax nüxí
Iraétanüxügümamax inacuáxücx**

31 ⁷Rü yemawena ga Moiché rü Yochuécx nangema, rü ñanagürü nüxū napexewa ga guxūma ga Iraétanüxügū: —i ēcü namaxā napora rü wüxitama rüxñi! Erü cuma tá nixī i cuyagagüxū i ñaa duñxügū nawa i ngēma naane ga Cori ya Tupana törü

oxigümaxā nüxū ixuxū. Rü cuma tá nixī i namaxā quixúcuxū. ⁸Rü nümatama ya Cori ya Tupana rü cupegegu tá nixū, rü guxūgutáma nacuxüttagu rü tagutáma cuxū nangemucü. Rü ngēmacax tama name nax cumuñxū —ñanagürü ga Moiché.

**Moiché rü Iraétanüxügüarü aëxgacügxū
namu nax duñxügümaxā nüxū
nadaumatüxū ga Tupanaarü mugü**

⁹Rü nüma ga Moiché rü nanaxumati ga yema Tupanaarü mugü rü ñuxuchi nüxna nanaxā ga yema chacherdótegü ga Lebitanüxügü ga Tupanaarü mugüchixü ingegüxü. Rü yexgumarüxü ta rü guxūma ga Iraétanüxügüarü aëxgacügü ga itaxüna nanaxā ga yema mugü ga ümatüxü. ¹⁰⁻¹¹Rü yexguma ga nüma ga Moiché rü yema aëxgacügxü naxucuxē, rü ñanagürü: —Guxüguma i ngēxguma norü 7 ya taunecüwa nanguuxügu nax pegüxü nüxū pengechaügxü i perü ngetanügü, rü ngēxguma tá nixī i guxūma i duñxügüpexewa nüxū pedaumatüxü i ñaa mugü. Rü ngēma tá nixī i duñxügüpexewa pexüxü i ngexguma düxenügüchigaaru tauemacüwa nanguuxügu rü guxūma i Iraétanüxügü Tupanapexegu ngutaquejegüxügu nawa i ngēma nachica i nümatama tá nüxū naxunetaxü. ¹²Rü ngēma ngunexügu rü tá guxütáma i duñxügü i yatüxügü, rü ngexügü, rü buxügü, rü duñxügü i to i nachixüanecüäx i petanügu áchiügxü, rü tá nangutaquejegü nax nüxū naxñinüexüçax i ngēma Tupanaarü mugü nax ngēmaäcü nangúexüçax nax nüxū nangechaügxü ya törü Cori ya Tupana,

rü nagu namaxëxüçax i guxüma i ngēma mugü i nüxū yaxuxū ya Cori ya Tupana —ñanagürü ga Moiché.

.....

Moichéarü yuxchiga

34 ¹Rü Moáaneärü chianexüwa inaxüächi ga Moiché ga maxpúne ga Nébuwa nax naxüxū. Rü yéma natapexe ga Píchagu aëgaxügu naxínagü. Rü guma maxpúne rü Yericúartü toxmactawa nayexma. Rü yéma nixī ga Cori ya Tupana nüxū nawéxü ga guxüma Garaáxane rü ñuxmata Dáuarü naanegu nüxū nadauxéxé. ²Rü yexgumarüxü ta nüxū nanawex ga naane ga Netaríarü, rü Efraíarü, rü Manachéarü, rü guxüma ga Yudáarü naane rü ñuxmata Már ga Mediteráneuwa nangu. ³Rü nüxū nanawex ta ga Néguearü chianexü, rü natü ga Yudáuarü naane ga metachinüxü, rü ñane ga Yericú ga cucunecügü nawa yexmaxü rü ñuxmata ñane ga Chuágu nadau. ⁴Rü nüma ga Cori ya Tupana rü ñanagürü Moichéxü: —Ñaa nixī i ngēma nachixüane ga perü oxigü ga Abraáu, rü Ichaá, rü Acóbumaxā nüxū chixuxü rü tá nataagüna chaxäxü. Rü ngēmacax nixī i chanaxwaxe nax cuxetümaxäxuchi nüxū cudeauxü, rü woo i cuma rü taxütáma nawa cungu —ñanagürü. ⁵Rü yemawena ga Moiché ga Tupanaarü duü rü nayu nagu ga yema Moáane, yema Cori ya Tupana namaxä naxueguxürxü. ⁶Rü wüxi ga Moáaneärü ngatexügu nixī ga Tupana natáxü ga Bexpeúarü toxmactawa, nagu ga wüxi ga nachica i ñuxmarüta

taxúema nüxű cuáxű. ⁷Rü nüma rü nüxű nayexma ga 120 ga norü taunecü rü yexguma rü ta meama tükű nadau rü napora. ⁸Rü nüma ga Iraétanüxűgü rü 30 ga ngunexű naxcax naxauxe ga Moáanearü chianexűwa, rü yemaacü nayanguxéegü ga nax naxaurexű naxcax ga Moichéarü yu. ⁹Rü nüma ga Yochué ga Núű nane rü marü Moichéxűtawa nanayaxu ga cuqx yerü

nüma ga Moiché rü naétugu naxúxmex. Rü yemacax nixí ga Iraétanüxűgü ga naga naxñüexű rü naxügüäxű ga yema Cori ya Tupana Moichémaxã nüxű ixuxű. ¹⁰Rü Moichéwena rü taguma nayexma ga to ga orearü uruxű ga Iraétanüxűgütanüwa ga Moichérüxű ixícu ga Cori ya Tupana namaxâxűchi idexacü.

.....